

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3422/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.II.632/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

#### Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. András-Makó Klaudia ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 31.Bf.6952/2022/17. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 1.Bhar.404/2022/10. számú végzése, továbbá a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Bfv.II.632/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Álláspontja szerint a támadott döntések ellentétesek az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében, II. cikkében, IV. cikk (1)–(4) bekezdésében, valamint a XXIV. cikk (1) és (2) bekezdésében foglaltakkal.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló alapügy, valamint az indítványban és annak kiegészítésében foglaltak lényege a következő.
- [3] 2.1. Az indítványozót a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2021. november 19-én kihirdetett 17.B.11.169/2018/97. számú ítéletével bűnösnek mondta ki kábítószer birtoklásának vétségében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény, a továbbiakban: Btk. 178. § (6) bekezdés], ezért őt 300 óra közérdekű munkára ítélte. Egyben felmentette az ellene további 1 rendbeli kábítószer birtoklásának büntette [Btk. 178. § (1) bekezdés], és 1 rendbeli kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól. A bíróság rendelkezett a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költségről.

- [4] 2.2. A vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezés alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2022. november 15. napján kihirdetett 31.Bf.6952/2022/17. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta; az indítványozót bűnösnek mondta ki 1 rendbeli kábítószer birtoklásának büntetében [Btk. 178. § (1) bekezdés III. fordulat] és 1 rendbeli kábítószerkereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat]. Ezért halmazati büntetésül 2 évi – börtön fokozatú – szabadságvesztésre, és a közügyektől 2 évi eltiltásra ítélte. A bíróság rendelkezett arról, hogy az indítványozó a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra, továbbá vele szemben 37 500 forint vagyonegkezes rendelt el. A bíróság elrendelte továbbá a Fővárosi Törvényszék 5.B.1092/2011/60. számú ítéletével kiszabott – végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett – 2 évi börtönbüntetés végrehajtását. A másodfokú bíróság egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [5] 2.3. Az indítványozó és védője által bejelentett másodfellebbezés alapján harmadfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2023. április 27. napján meghozott 1.Bhar.404/2022/10. számú végzésével a másodfokú ítéletet helybenhagyta.
- [6] 2.4. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az indítványozó védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt eljárásjogi jogszabálysértés okán, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 648. § b) pontját és a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontját megjelölve.
- [7] A Kúria a 2024. szeptember 2-án meghozott Bfv.II.632/2024/3. számú végzésével a felülvizsgálati indítványt mint törvényben kizártat a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.
- [8] A Kúria hivatkozott a Be. 649. § (2) bekezdésére, mely szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány akkor terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a Be. 607. § (1) bekezdés b) pontjában, vagy a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 607. § (1) bekezdés b) pontja az ügyben nem releváns; a Be. 608. § (1) bekezdése pedig a feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető okokat határozza meg. Utalt arra, hogy az eljárási szabálysértések abszolút (feltétlen), illetve relatív eljárási szabálysértésekre (Be. 608., illetve 609. §) osztható, attól függően, hogy azok megvalósulása önmagában, vagy csak mérlegelés eredményeként, további feltételek mellett alapozza meg az érintett határozat hatályon kívül helyezését. A feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető ok az eljárás olyan súlyos hibája, amely rendkívüli jogorvoslati eljárásban is a jogerős ítélet mérlegelés nélküli megsemmisítésére vezet, vagyis az ilyen szabálysértés megállapítása esetén az ítélet érdemi felülbírálata már szóba sem jön [Be. 663. § (2) bekezdés]. Ezek azonban – a kimerítő törvényi hivatkozás szerint – kizárólag a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott okok. A Be. 609. § (1) bekezdésében

meghatározott ún. relatív eljárási szabálysértések a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat tárgyát nem képezik.

- [9] A felülvizsgálatra vezető okokat a Be. 649. § (2) bekezdés *a–f)* pontja taxatív felsorolja.
- [10] A Kúria megállapította, hogy az ügyben a védő indítványa olyan, állítása szerint a nyomozás során megvalósult eljárási hibán alapul, amelynek vizsgálatára felülvizsgálati eljárás keretében nincs törvényes lehetőség, miután az a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárásjogi okok között nem szerepel. Az eljárási törvény szabályainak a nyomozás során történt esetleges megszegése miatt fogalmilag nincs helye felülvizsgálatnak, azok relatív eljárási szabálysértést valósítanak meg, amelyek nem tartoznak a felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló eljárási szabálysértések körébe [Kúria Bfv.1.1276/2014/9. (BH 2015.154.)].
- [11] A Kúria hivatkozott arra, hogy a védő az indítványozó bűnösségének kábítószer-kereskedelem büntetében való megállapítását azon az alapon sérelmezte, hogy azt a másodfokú – illetőleg a helybenhagyás folytán a harmadfokú – bíróság törvénysértően beszerzett bizonyíték alapján állapította meg és erre tekintettel törvénysértően mondta ki a bűnfelelősségét olyan bűncselekmény miatt, amit nem követett el. A Kúria megállapította, hogy a bűnösség törvénysértő megállapítása nem eljárásjogi, hanem anyagi jogi kifogás, aminek nincs helye a harmadfokú bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen [Be. 650. § (1) bekezdés *a)* pontja].
- [12] A Kúria indokai szerint a felülvizsgálati indítvány egyébként anyagi jogi okból sem lenne elbírálni. A felülvizsgálati eljárásban megkerülhetetlen szabály, hogy a Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye.
- [13] A Kúria indokai szerint a tényállás irányadó mivolta azt is jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. A felülvizsgálat során a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljáró bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának és a cselekmény jogi minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el (BH 2004.102.).
- [14] A Kúria indokai szerint a felülvizsgálati indítvány valójában a bíróság bizonyíték mérlegelő tevékenységét támadta; tartalma alapján arra irányult, hogy a terhelő bizonyíték kirekesztésével és az alapügyben előterjesztett, a bűncselekmény elkövetését következetesen tagadó védekezés elfogadásával olyan eltérő tényállás megállapítására kerüljön sor, ami az indítványozó felmentését megalapozó jogi következtetések levonását teszi lehetővé. Ez azonban a felülvizsgálat körén kívül esik.

A jogerős ítéleti tényállás megváltoztatására a felülvizsgálati eljárás keretében nincs törvényi lehetőség, az ezt célzó indítvány törvényben kizárt.

- [15] 2.5. Az indítványozó ezt követően nyújtotta be alkotmányjogi panaszát a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 31.Bf.6952/2022/17. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítélőtábla mint harmadfokú bíróság 1.Bhar.404/2022/10. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az Alkotmánybíróság főtítkárának hiánypótlásra felhívó tájékoztatását követően az indítványozó indítványát kiegészítette és kiterjesztette a Kúria Bfv.II.632/2024/3. számú végzésére is.
- [16] Az indítványozó állítása szerint kábítószerkereskedelem büntette miatt jogellenesen ítélte el a bíróság. Az elítélés ugyanis kizárólag egy olyan tanú vallomása alapján, akinek a nyomozati szakban tett vallomása törvénysértő módon, a vele szemben foganatosított előállítás hatálya alatt került sor. Az indítványozó szerint a másodfokon eljáró bíróságnak észlelnie kellett volna ezt a törvénysértést, és a vallomást ki kellett volna zárnia a bizonyítékok köréből. Indokai szerint: „Meggyőződésem, hogy az I. sz. tanú ezen vallomását erős rendőri befolyás alatt tette. Bár ezen tény nehezen bizonyítható, az tény, hogy gyanúsított kihallgatását követően, még előállításának tartama alatt kellett tanúvallomást tennie, feltételezhető, hogy attól tartott (valamilyen okból), hogy ha nem mond egy nevet, úgy nem fogják őt kiengedni a rendőrségi fogdáról. Hogy ezen félelmének volt-e bármilyen ténybeli alapja, avagy nem, nyilván nehezen bizonyítható, álláspontom szerint azonban már maga a tény, hogy jogellenes előállítás alatt tett tanúvallomást, vallomását kizárttá teszi”.
- [17] Az indítvány szerint sérti az indítványozónak az Alaptörvény I. cikkében foglalt jogait, hogy a bűnösség kimondására „kizárólag egyetlen, fogvatartás alatt kihallgatott tanú vallomása, mint jogellenesen beszerezett bizonyítékra alapozva” került sor a másod- és harmadfokú bíróság által,
- [18] Az indítvány szerint az Alaptörvény II. cikkét azért sértik az eljáró bíróságok döntései, mert az indítványozót „a másod- és harmadfokú eljárásban emberi méltóságától megfosztva nem az eljárás alanyaként, hanem tárgyként tekintették, hisz ő »csak egy drogos«, minden bizonnyal elkövette a terhére rótt bűncselekményt, amelyet a tényekkel és okirati bizonyítékokkal ellentétesen egy semmitmondó »jogászcodással« támasztott alá a másodfokú bíróság annak ellenére, hogy az I. sz. tanú jogellenes fogvatartását tartalmazó okirat rendelkezésére állt”.
- [19] Az indítvány szerint az Alaptörvény IV. cikkében biztosított jogától, szabadságától az indítványozó „olyan eljárás során került megfosztásra, amely a vonatkozó törvényben foglalt alapvető szabályokat sérti. Az eljárási törvényben foglalt megsértése azzal a következménnyel is járt, hogy (...) sérült az Alaptörvény XXIV. cikkében biztosított, tisztességes eljáráshoz való joga”.

- [20] Az indítványozó kifejtette arra vonatkozó érveit, hogy a hivatkozott tanúvallomás miért számít törvényellenesen beszerzett bizonyítéknak.
- [21] Az indítványozó álláspontja szerint azzal, hogy a másodfokú és harmadfokú bíróság nem észlelte, hogy ítéletét jogellenesen beszerzett bizonyítékokra alapította, sérült az Alaptörvény I., II., IV. és XXIV. cikkében foglalt alapvető joga. Az indítványozó szerint „E körben a T. Alkotmánybírósághoz előterjesztett indítványom azonban nem a másod- és harmadfokú bíróságok bizonyítási tevékenységét, avagy az általuk megállapított tényállást kívánja támadni, hanem azon súlyos eljárási szabálysértést, amely szerint a Be. és a Rendőrségről szóló törvény már fentebb hivatkozott rendelkezéseivel ellentétesen, kvázi kényszer útján beszerzett tanúvallomásra alapozva mondták ki [az indítványozó] bűnösségét”.
- [22] Az indítványozó álláspontja szerint „ellentétes az Alaptörvénnyel a Kúria Bfv.II.632/2024/3. számú végzése is. A Kúria álláspontja szerint felülvizsgálati indítványom elutasítására azon okból került sor, miszerint az indítványom a másod- és harmadfokú bíróságok által megállapított tényállást támadná, a tényállást azonban a Kúria felülvizsgálati eljárás keretében nem vizsgálhatja. Álláspontom szerint azonban indítványom anyagi jogszabálysértésre is hivatkozik”. Az indítványozó kifejtette továbbá, hogy „álláspontom szerint a Tisztelt Kúria a tényálláshoz kötöttség elvét a gyakorlatban súlyosan hátrányosan alkalmazza, amely ahhoz vezet, hogy a felülvizsgálati indítványok nem vezethetnek eredményre, ezen jogintézmény a Tisztelt Kúria sajnálatos joggyakorlatának következtében kiüresedni látszik”.
- [23] A Kúria végzésének alaptörvény-ellenessége vonatkozásában az indítvány egyéb érvelést nem tartalmaz.
- [24] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [25] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve.
- [26] Az indítványozó alkotmányjogi panasa a Kúria végzésének támadása vonatkozásában az Abtv. 30. § (1) bekezdés szerinti határidőn belüli.
- [27] Az Ügyrend 32. § (2) bekezdése szerint az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőt akkor is a sérelmezett bírói döntés kézbesítésétől kell számítani, ha az alkotmányjogi panasszal érintett ügyben – akár az indítványozó, akár más személy – felülvizsgálati eljárást kezdeményezett.
- [28] A harmadfokú bíróság végzésének kihirdetésére 2023. április 27-én került sor, az indítványozó védője 2024. április 23-án nyújtotta be a Kúriára felülvizsgálati

indítványát. Bár az Alkotmánybíróságnak az ítéltáblai végzés kézbesítésének pontos idejéről nem áll rendelkezésre adat, azonban az egyértelmű, hogy a felülvizsgálati indítvány benyújtásakor azt már kézbesítették az indítványozó számára.

- [29] Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó 2024. október 4-én nyújtotta be. Ehhez képest pedig mivel az Abtv. 30. § (1) bekezdésébe foglalt hatvan napos határidő 2024. október 4-én már a kézbesítés lehető legkésőbbi, feltételezett 2024. április 23-i időpontjához képest is letelt. Ehhez képest pedig megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz a jogerős, harmadfokú végzés támadásának vonatkozásában határidőn túli, illetve határidőn kívüli.
- [30] 3.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában elsődlegesen az alapügyben hozott másod- és harmadfokú határozatok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Tekintettel arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján – megállapítva, hogy a felülvizsgálat a törvényben kizárt – elutasította, a jelen alkotmányjogi panasz megítélése szempontjából az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az alapügy érdemében hozott döntésnek az ítéltábla jogerős végzése tekinthető.
- [31] Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül, illetve az ilyen döntés folytán akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg {vö.: 3095/2024. (III. 1.) AB végzés, Indokolás [34]–[35]}.
- [32] A Kúriának a felülvizsgálati indítványt a Be. 656. § (2) bekezdése alapján elutasító végzése azonban az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem mérlegelési jogkörben hozott döntésnek minősül {3295/2025. (IX. 30.) AB végzés, Indokolás [21]}. Ehhez képest pedig a Kúria végzésén keresztül az ítéltáblai jogerős végzés, illetve annak indítvány szerint állított alaptörvény-ellenessége jelen eljárásban nem vizsgálható.
- [33] Ennélfogva az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát a továbbiakban csupán a Kúria végzését támadó elemében értékelte {3480/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [37]}.
- [34] 3.3. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, valamint a támadott bírói döntést.
- [35] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az (1b) bekezdés e) pontja szerint a kérelem akkor határozott, ha az

indítvány tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.

[36] Az indítvány a Kúriának a felülvizsgálati indítvány elutasítását tartalmazó végzése alaptörvény-ellenessége vonatkozásában önálló indokolást nem tartalmaz. Az indítványozó a másod- és harmadfokú határozatokkal kapcsolatban kifejtett érveit tartja irányadónak a Kúria végzése esetében is, vonatkoztatja a Kúria végzésére, valamint – alaptörvényi rendelkezés megjelölése nélkül – kifogásolja a Kúria gyakorlatát. Viszont ezek egyike sem olyan indokolás, amely megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjába foglalt feltételnek.

[37] 4. Ekként az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései szerint eljárva, az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és 52. § (1b) bekezdésének e) pontjára, valamint az Ügyrend 32. § (2) és (5) bekezdésére tekintettel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés d) és h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) bekezdésére is – visszautasította.

Budapest, 2025. december 2.

*Dr. Handó Tünde s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Czine Ágnes s. k.,*  
alkotmánybíró

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Márki Zoltán s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Schanda Balázs s. k.,*  
alkotmánybíró